

ULUSLARARASI NÜKLEER ENERJİ KURULTAYI YAPILDI.

TC. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın katkıları ile TMMOB Makina Mühendisleri Odası'nın düzenlediği ULUSLARARASI NÜKLEER ENERJİ KURULTAYI 12-15 Ekim 1993 tarihleri arasında Ankara'da TEK Genel Müdürlüğü Konferans Salonu'nda yapıldı.

Gerçekleşmesinde TUBİTAK, TEK, STFA, EBASCO ve BAYINDIR İNŞAAT'ın maddi katkıları olan Kurultay'da 12 ülkeden (Almanya, Arjantin, Fransa, Güney Kore, İspanya, İsviçre, Kanada, Kazakistan, Rusya, Türkiye, Ukrayna, USA) 28'i yabancı 60'ın üzerinde bilim adamı bildiri sundu. Ayrıca 5 firma da (Nükleer Power International, Atomic Energy of Canada Limited, Güriş, Simko, Gama) Sergi'de yer aldı.

Çalışmaların başlamasından sonra değişik tepkiler alan toplantı ile ilgili olarak Makina Mühendisleri Odası Başkanı Murat Önder etkinliğin amacını bir kez daha anlattığı basın toplantısında şunları söyledi;

"Türkiye'de Nükleer Enerji üretimi yönünde bu güne kadar çeşitli demeçler ve girişimler söz konusu olmuşsa da ciddi bir adım atılmamış, son dönem/erde ise Nükleer Enerji, Mega Projeler kapsamında tartışılmaya başlanmıştır.

Bilgilenme özgürlüğünün yasal hak ol(a)madığı ülkemizde, bu tartışmaların az sayıdaki üst düzey bürokrat/teknokrat arasında sıkışıp kalması kaçınılmazdır. Karar verme sürecini olumsuz etkileyebilecek bu eksikliğin giderilmesine katkıda bulunmak, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nca da öncelikli çalışma alanları içerisinde gösterilen MÜKLEER TEKNOLOJİ konusunda gelişmeleri izleyebilmek amacı ile Odamız "Nükleer Güç Santrallerinin Geleceği ve Türkiye" kurultayını düzenlemiştir.

Kurultay, daha düzenleme aşamasında iken çeşitli çevrelerden değişik tepkiler aldı. Kimi çevreler bu girişimi enerji politikalarının netleşmesi ve konunun artıları-eksileriyle tartışılması açısından olumlu bulurken kimileri ise "nükleer" sözcüğünün telaffuzuna dahi karşı olduklarını belirterek şiddetle eleştirdi. Bu konuda çevre dostu kişi ve kuruluşların çok iyi bildiğimiz kaygılarını biz de MMO olarak paylaşıyoruz.

Türkiye'de nükleer santral kurulmasını savunma amacı olmayan Kurultay'da bu kaygılara yanıt bulunması yolunda bir adım atılmasını diliyoruz. Bu nedenle Nükleer Teknoloji kurultayı bilimsel bir nesnellikle;

- * Türkiye'de ve dünyada enerji politikalarının ve bu politikalar içerisinde nükleer enerjinin yerinin tartışılmasını,
- * Nükleer güvenlik ve çevre konusundaki kaygıların ve güvenliğin sağlanmasındaki gelişmelerin tartışılmasını,
- * Nükleer Güç santrali yapımcılarının mevcut teknolojilerini, gelecekteki tasarımlarını sunarak tartışmalarını
- * Türkiye'de siyasi partilerin Nükleer Enerji konusunun da bakışlarını açıklamalarını hedeflemektedir.

Konunun bu yönüyle de ele alınmasını saygılarımla rica ederim."

Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel ile Başbakan Tansu Çillerin telgraf mesajları ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Veysel Atasoy'un konuşmacı olarak katıldığı Kurultay'da siyasi parti temsilcileri de siyasi-politik yaklaşımlarını sundular.

Kurultay'da yapılan konuşmaların genel görüntüsü, dünya ve Türkiye'de enerji planlamaları, nükleer teknolojinin diğer enerji kaynakları ile karşılaştırılması, çevre etkilerinin değerlendirilmesi, ülkelerin nükleer teknoloji deneyimleri ve kurumların, örgütlerin bu konuya yaklaşımları üzerinde yoğunlaştı.

Türkiye'nin enerji planlaması ve program geliştirilmesinden sorumlu olan Türkiye Elektrik Kurumu, Enerji ve Tabii kaynaklar Bakanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, Bakan ve genel müdür düzeyindeki katılımlarında (sunularında, konuşmalarında) enerji planlaması ve politikası hakkında bilgi verirken, ileriye dönük projeksiyonlarında, enerji üretimindeki etkinlikleri tamamlamak, kaynak çeşitliliği yaratmak, çevre etkilerini en aza indirmek, Türkiye'nin ithal enerji kaynaklarına bağımlılığını ortadan kaldırmak için nükleer güç santrallerinin gerekliliğini ve önemini belirttiler.

Sunularında, nükleer güç santrallerinin, diğer enerji kaynakları ile karşılaştırmasını da veren konuşmacılar, yapılan değerlendirme ve planlamaların sonucunda uzun dönemli politikalar gerçekleştirilirken, nükleer güç santrallerinin ilk planda tercih edildiğini belirttiler.

Kurultaya katılarak oluşturulan geniş yelpazeye siyasi parti ve politik görüşleriyle yeni boyutlar getiren siyasi parti temsilcileri, nükleer enerji konusuna, Türkiye'nin ihtiyaçları ve çıkarları doğrultusunda yaklaştıklarını, ülkemizin gelişme çabalarının enerji gibi önemli bir sanayi girdisi eksikliği ile engellenmesinin kabul edilemeyeceğini, Türkiye'nin sahip olduğu çok değerli teknokratları tarafından hazırlanan plan ve programları dikkatle izlediklerini ve bu planlamalarda yer alan görüşlere katıldıklarını bildirdiler. Nükleer enerji teknolojisinin, ülkelerin enerji programlarında önemli bir yere sahip olduğu, kendilerinin de, gerekli düzenlemelerin yapılması

şartıyla ülkemizin bu teknolojiye sahip olması gerektiği görüşünde olduklarını bildirdiler.

Bu teknolojiye geçerken, teknoloji transferini gerekli gördüklerini, hükümetin, yerel yönetimlerin, meslek odalarının, sendikaların, sanayicilerin, üniversitelerin, araştırma kurumlarının, kısaca bilgi birikimi ve deneyimini aktarmak isteyen tüm kişi ve kuruluşların katılımının yer seçimi aşamasında, yöre halkının bu seçimin gerekçeleri ve uygunluğu hakkında bilinçlendirilmesi yoluyla, geniş tabanlı tercihin oluşturulması sağlanmalıdır.

Uygarlığı, enerji ile özdeşleştirmenin yanlış olmayacağını, bu nedenle enerjiyi sağlama yolunda, ithal enerji kaynaklarına bağımlılığımızı azaltmak, kaynak çeşitliliği yaratmak amacıyla teknolojisini beraberinde getiren, çevresel yaklaşımı olumlu olan nükleer enerjinin dikkate alınması gereken önemli bir alternatif olduğunu vurguladılar.